

13/12/2023

Κορυφώθηκαν οι εκδηλώσεις μνήμης για τα 80 χρόνια από το Καλαβρυτινό Ολοκαύτωμα

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Καλαβρύτων και Αιγιαλείας

Σε κλίμα βαθιάς συγκίνησης και ασβέστης μνήμης κορυφώθηκαν οι εκδηλώσεις για τα 80 χρόνια από το [Ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων](#) της 13ης Δεκεμβρίου 1943, από τα Γερμανικά στρατεύματα κατοχής.

Την Τετάρτη 13 Δεκεμβρίου 2023, ανήμερα της 80ης θλιβερής επετείου, στον Ιερό Μητροπολιτικό Ναό της Κοιμήσεως της Θεοτόκου στην μαρτυρική πόλη τελέστηκε Πολυαρχιερατική Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτη Σερβίων και Κοζάνης κ. Παύλου.

Με τον Σεβασμιώτατο συλλειτουργήσαν οι Σεβασμιωτάτοι Μητροπολίτες Πατρών κ. Χρυσόστομος, Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, Λήμνου και Αγίου Ευστρατίου κ. Ιερόθεος, Ρεθύμνης και Αυλοποτάμου κ. Πρόδρομος, ο οικείος Ποιμενάρχης, Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καλαβρύτων και Αιγιαλείας κ. Ιερώνυμος και ο Θεοφιλέστατος Επίσκοπος Αμφιπόλεως κ. Χριστοφόρος.

Ακολούθησε η τέλεση πάνδημου μνημοσύνου και στη συνέχεια άπαντες μετέβησαν με πομπή προς τον Τόπο Εκτέλεσης μέσω του Δημοτικού Μουσείου Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος.

Στον Τόπο Εκτέλεσης τελέστηκε επιμνημόσυνη δέηση, παρουσία του Υπουργού Εθνικής Άμυνας, Νίκου Δένδια, του Προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ, Στέφανου Κασελλάκη, του Προέδρου του «Δημοκρατικού-Πατριωτικού Κινήματος Νίκη», Δημήτρη Νατσιού, της Προέδρου της «Πλεύσης Ελευθερίας» Ζωής Κωνσταντοπούλου, του γραμματέα του ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Ανδρέα Σπυρόπουλου, του εκπροσώπου του ΚΚΕ Χρήστου Απόκη (μέλος της Τομεακής Επιτροπής Αχαΐας του ΚΚΕ) και εκπροσώπων της «Ελληνικής Λύσης».

Σημαντική ήταν και η διπλωματική εκπροσώπηση σε επίπεδο πρέσβων, ανάμεσα τους και ο Γερμανός Πρέσβης όπως και της Πολωνίας, της Παλαιστίνης, της

Τέλος, ως προς το ζήτημα των γερμανικών αποζημιώσεων, θέλω να ξεκαθαρίσω κάτι που επανειλημμένος έχω πει ως Υπουργός Εξωτερικών της χώρας, δηλαδή υπό την προηγούμενη ιδιότητά μου: Το ζήτημα για την Ελληνική Κυβέρνηση παραμένει απολύτως ανοικτό».

```
<span style="display: inline-block; width: 0px; overflow: hidden; line-height: 0;" data-mce-type="bookmark" class="mce_SELRES_start"></span>
```

Στη συνέχεια, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας επισκέφθηκε το Δημοτικό Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος όπου και ξεναγήθηκε από τον Δήμαρχο Καλαβρύτων και το προσωπικό του Μουσείου. Κατά το επίσημο γεύμα το οποίο παρέθεσε ο Δήμος Καλαβρύτων στους προσκεκλημένους, ο Υπουργός Εθνικής Άμυνας απηύθυνε χαιρετισμό.

```
<span style="display: inline-block; width: 0px; overflow: hidden; line-height: 0;" data-mce-type="bookmark" class="mce_SELRES_start"></span><span style="display: inline-block; width: 0px; overflow: hidden; line-height: 0;" data-mce-type="bookmark" class="mce_SELRES_start"></span>
```

Στον χαιρετισμό του ο Νίκος Δένδιας ανέφερε:

«Συνιστά μεγάλη χαρά η παρουσία σήμερα εδώ, τόσων εκλεκτών προσκεκλημένων. Κατ' αρχάς θα ήθελα να μου επιτρέψετε να ξεκινήσω από μια μικρή προσωπική νότα.

Με τα Καλάβρυτα με συνδέουν κάποιοι προσωπικοί δεσμοί. Ο θείος μου, Αντισυνταγματάρχης Νικόλαος Αρβανιτάκης, σκοτώθηκε στην πόλη των Καλαβρύτων στις 11 Απριλίου 1948, κατά τον αδελφοκτόνο εμφύλιο πόλεμο.

Νοιώθω λοιπόν πολύ μεγάλη αίσθηση τιμής που βρίσκομαι σήμερα εδώ, στην τελετή μνήμης των θυμάτων του Ολοκαυτώματος των Καλαβρύτων. Του εγκλήματος που πραγματοποιήθηκε από τις Γερμανικές δυνάμεις κατοχής τη 13η Δεκεμβρίου του 1943.

Το Ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων, κυρίες και κύριοι, οφείλουμε να το τιμάμε, όχι απλώς σαν μια μηχανιστική διαδικασία επανάληψης, αλλά σαν προβολή ενός σκοτεινού πίνακα αποτρόπαιης ανθρώπινης συμπεριφοράς.

Διότι το ανθρώπινο μυαλό αδυνατεί να επεξεργαστεί τι μπορεί να οδηγήσει συνανθρώπους σε ένα τόσο απεχθές έγκλημα. Αδυνατεί να διαχειριστεί το μένος και μίσος που εκπέμπει η συμπεριφορά των στρατευμάτων κατοχής απέναντι στον πληθυσμό της πόλης.

Όμως, από το σκότος και την καταστροφή γεννιέται πάντα η νέα ζωή και οι Καλαβρυτινοί διέσωσαν την πόλη τους και διέσωσαν τη ζωή τους.

Οι ηρωικές γυναίκες των Καλαβρύτων που επέζησαν και τα παιδιά που διέφυγαν τον θάνατο, στάθηκαν στα πόδια τους και προχώρησαν, χωρίς όμως να ξεχνούν, κρατώντας ζωντανή στη συλλογική μνήμη την εικόνα των συνανθρώπων μας, των συμπολιτών τους που θυσιάστηκαν με αξιοπρέπεια. Των Ελλήνων που αντιμετώπισαν τις κάννες των όπλων του ναζισμού.

80 χρόνια από τότε, το έθιξε ο κύριος Δήμαρχος, η πατρίδα μας καλείται να αντιμετωπίσει ένα ιδιαίτερα ρευστό γεωπολιτικό περιβάλλον.

Οι αναδιατάξεις στην περιοχή μας εξελίσσονται με ταχύτητα. Ζούμε ήδη δυο συγκρούσεις, στο βορρά μας και στο νότο μας, στον 21ο αιώνα. Και έτσι το εθνικό μας καθήκον διευρύνεται.

Οφείλουμε κατ' αρχές κυρίες και κύριοι, να εδραιώσουμε την εθνική μας ενότητα και την εθνική μας ομοψυχία και να διατηρήσουμε ως έθνος την πίστη στο συλλογικό που εξ ορισμού υπερβαίνει το ατομικό.

Και θα μου επιτρέψετε να πω ότι οι Ένοπλες Δυνάμεις της πατρίδας μας υπογραμμίζουν ακριβώς αυτή την αντίληψη της συλλογικής προσπάθειας. Γιατί η κοινή ένστολη υπηρεσία στην πατρίδα και τα ιδανικά της υπερβαίνει την καθεμιά και τον καθένα από εμάς.

Και νομίζω ότι αυτό που μας αποδεικνύει το Ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων είναι ότι το τραγικό γεγονός της απώλειας της ανθρώπινης ζωής αποκτά νόημα μόνον από την προσφορά σε μια ανώτερη αξιακά οντότητα όπως η πατρίδα. Αυτό όσον αφορά τα θύματα της θηριωδίας.

Από την άλλη πλευρά υφίσταται ένα ζήτημα το οποίο ετέθη ήδη, ένα ζήτημα μέγα, ζήτημα ηθικό, ζήτημα νομικό και ζήτημα υπαρκτό. Θα ήθελα να καταστήσω σαφές ότι η Ελλάς δεν θα παύσει να διεκδικεί την καταβολή των γερμανικών πολεμικών αποζημιώσεων ως ελάχιστη επανόρθωση για τα δεινά που υπέστη η πατρίδα μας κατά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Η εγκάρδια συμπόρευσή μας με την Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας στο μεγάλο ευρωπαϊκό εγχείρημα οφείλει να αντιμετωπίσει και τη μεγάλη εκκρεμότητα του χθες.

Θα ήθελα δε να πω ότι ο δάσκαλός μου στο ζήτημα αυτό, ο Μανώλης Γλέζος, μου έχει αφήσει και μια προσωπική παρακαταθήκη. Θα ήθελα λοιπόν σήμερα να αναφερθώ και στη δική του μεγάλη μνήμη.

Κυρίες και κύριοι, το θέμα καταβολής των αποζημιώσεων δεν συνιστά ζήτημα υλικής προσόδου. Συνιστά βήμα δικαίου. Και συνιστά στοιχείο της ανάπαυσης της ψυχής των θυμάτων της θηριωδίας.

Σας ευχαριστώ πολύ, να είστε πάντα καλά».

Στο χρέος της ελληνικής πολιτείας να διεκδικήσει τις οφειλόμενες γερμανικές αποζημιώσεις, αναφέρθηκε με δηλώσεις της η Πρόεδρος της «Πλεύσης Ελευθερίας», Ζωή Κωνσταντοπούλου, σημειώνοντας χαρακτηριστικά: «Να μην ξεχνάμε ποτέ ότι η ελευθερία μας είναι βγαλμένη από τα κόκαλα των προγόνων μας, τα ιερά. Άνθρωποι θυσιάστηκαν, εκτελέστηκαν, σφαγιάστηκαν σε αντίποινα της αντίστασης των προγόνων μας για να εμείς ελεύθεροι. Ογδόντα χρόνια μετά την τρομακτική σφαγή των Καλαβρύτων, 80 χρόνια μετά το ολοκαύτωμα και η ελληνική Πολιτεία δεν έχει τιμήσει τους νεκρούς, διεκδικώντας τις οφειλόμενες αποζημιώσεις. Είναι χρέος μας στη μνήμη εκείνων που αντιστάθηκαν, στη μνήμη εκείνων που πολέμησαν, στη μνήμη εκείνων που εκτελέστηκαν, στη ζωή και στην τιμή εκείνων που επέζησαν και είναι σήμερα μάρτυρες και συνεχιστές αυτής της Θυσίας. Είναι χρέος μας να διεκδικήσουμε τις αποζημιώσεις που η Γερμανία αρνείται πεισματικά να καταβάλει Δεν είναι ζήτημα που εναπόκειται στη προαίρεση καμίας κυβέρνησης είναι υποχρέωση ηθική, ιστορική και Εθνική».

Από την πλευρά του ο Πρόεδρος της «Νίκης», Δημήτρης Νατσιός σημείωσε ότι «η μνήμη λέγεται, είναι το πιο ισχυρό αμυντήριο ενός έθνους. Σήμερα ημέρα μνήμης, μίας θλιβερής μνήμης, του Ολοκαυτώματος Καλαβρύτων». Και συνέχισε: «Αιωνία η μνήμη των αδικοχαμένων ανθρώπων και βέβαια να επικαλεστώ και ένα στίχο ποιητή: “τα κόκκαλά τους εβαρέθησαν στο μνήμα καρτερώντας”. Και τι καρτερούν; Καρτερούν τη δικαίωση. Επιτέλους η Γερμανία να αναγνωρίσει τις αποζημιώσεις και να επιστρέψει το κατοχικό δάνειο. Γιατί αυτά που έκλεψε είναι το αίμα του ελληνικού λαού. Επαναλαμβάνω, αιωνία η μνήμη των θυμάτων του ολοκαυτώματος».

Στο ζήτημα των γερμανικών αποζημιώσεων αναφέρθηκε και ο Γραμματέας του ΠΑΣΟΚ - Κίνημα Αλλαγής Ανδρέας Σπυρόπουλος σημειώνοντας: «Τιμούμε θα θύματα που έδωσαν τη ζωή τους για να είμαστε όλοι σήμερα ελεύθεροι. Θυμόμαστε τις μνήμες όλων των Αγωνιστών που έδωσαν μάχες και τη ζωή τους, έτσι ώστε η χώρα μας σήμερα να είναι μία δυνατή Δημοκρατία. Και φυσικά διεκδικούμε τις αποζημιώσεις για όλες οι θηριωδίες που έκανε ο ναζισμός στη χώρα μας».

Στις 5:30 το απόγευμα στην αίθουσα εκδηλώσεων του Πολυδύναμου Πολιτιστικού Κέντρου φιλοξενήθηκε η συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Δικτύου Μαρτυρικών Πόλεων και Χωριών Ελληνικά Ολοκαυτώματα 1940-1945, υπό την προεδρία του Δημάρχου Καλαβρύτων Θανάση Παπαδόπουλου.

Και στις 6:30 μ.μ., στον ίδιο χώρο, έγινε ανοικτή συζήτηση για το ζήτημα των πολεμικών επανορθώσεων, του κατοχικού δανείου και το ρόλο της Γερμανίας στο χθες και στο σήμερα. Τίτλος της εκδήλωσης ήταν «Τα Ατιμώρητα Ναζιστικά Εγκλήματα της Κατοχής, οι Πολεμικές Επανορθώσεις και ο ρόλος της Γερμανίας στο Χθες και στο Σήμερα».

Ομιλητές ήταν ο Δήμαρχος Καλαβρύτων, οι καθηγητές Στέλιος Περράκης και Παναγιώτης Ρουμελιώτης (πρώην Υπουργός Εθνικής Οικονομίας) και ο δημοσιογράφος Γιώργος Χαρβαλιάς, συγγραφέας του βιβλίου «Γιαβόλ! Αίμα, Λήθη και Υποτέλεια».

Στην Ιερά Μονή Αγίας Λαύρας και στην Κλειτορία

Ο κύκλος των εκδηλώσεων μνήμης θα ολοκληρωθεί την Πέμπτη 14 Δεκεμβρίου 2023, με επιμνημόσυνη δέηση στις 8:30 π.μ. στην Ιερά Μονή Αγίας Λαύρας (Μνημείο Εκτελεσθέντων μοναχών απ' τα Γερμανικά στρατεύματα κατοχής) και στον Ιερό Ναό Αγίου Δημητρίου Κλειτορίας (ώρα 9 π.μ.) με την τέλεση μνημόσυνου για τα θύματα της καταστροφής της πόλης από τους Γερμανούς στις 14 Δεκεμβρίου 1943. Θα ακολουθήσει επιμνημόσυνη δέηση και κατάθεση στεφάνων στο Μνημείο Πεσόντων.

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΕΠΙΣΗΣ:

[Νίκος Δένδιας από Καλάβρυτα: Το ζήτημα των γερμανικών αποζημιώσεων παραμένει ανοιχτό για την κυβέρνηση](#)

[«Δεν ξεχνάμε, Ποτέ ξανά»: 80 χρόνια από το Ολοκαύτωμα των Καλαβρύτων](#)

Περισσότερες φωτογραφίες:

(Με πληροφορίες από ΑΠΕ-ΜΠΕ)